

בגויל ששה טפחים בקלף בכמה – קלף six טפחים; how much by גויל

OVERVIEW

The גמרא discusses the circumference of a ספר תורה and רבי said that if it is written on גויל the circumference will be six טפחים, but he is uncertain what it will be if it is written on קלף. Our תוספות explains the difference between גויל and קלף.

גויל הוא עור שלא ניתקן כלל אלא שהשירו את השער וכותבין בו במקום שער –
is a hide that was not processed at all, they only removed the hair, and you write on it in the place where the hair was; on the outside of the hide -

ולהכי קרי ליה גויל שאינו מתוקן כדאמר לעיל (דף ג,א) גויל אבני דלא משפיין –
And that is why it is called גויל for it is not processed, as the גמרא stated previously that גויל are stones that were not smoothed (they are still in the rough, here too the גויל is not processed yet) -

ופעמים חותכין אותו לשנים דרך עוביו –
And sometimes the גויל is divided through its thickness into two; the inner and outer layer of the hide -

ואותו שכלפי שער קרוי קלף¹ ואותו שלצד בשר קרוי דוכסוסטוס –
And that part which is toward the hair (the outer part) is called קלף, and the part which is nearer to the flesh (the inner half) is called דוכסוסטוס -
ולשון דוכסוסטוס הוי פירושו מקום בשר –

And the word דוכסוסטוס means 'the place of the flesh' -
דבלשון מדי² קורין לבשר סוסטוס ודוך היינו מקום כמו דוך פלוני –
For in the language of מדי flesh is called סוסטוס, and דוך (in Aramaic) means place, like פלוני – that place -

וכותבין על הקלף לצד בשר כדאמר בפרק המוציא (שבת דף עט,ב) ועל דוכסוסטוס לצד שער –
And we write on the side of the קלף which faces the flesh (the inside of the קלף) as the גמרא states in פרק המוציא and we write on the side of the דוכסוסטוס facing the hair (the outside of the דוכסוסטוס), meaning -
ובשניהם במקום חתך דשם הוא טוב לכתוב –

That by both of them (דוכסוסטוס and קלף) we write on the place where they were separated, for it is good to write there -
ושלנו דין קלף יש להם³ ולא דין דוכסוסטוס ולכך כותבין עליהם תפילין –

¹ קלף is like קליפה; the outer peel of a fruit for instance.

² Elsewhere (קלף) ד"ה קלף (שבת עט,ב) states that in יוני (Greek) סוסטוס means meat.

³ See קלף ד"ה קלף, תוספות שבת עט,ב, that others claim that since the outside part of the קלף is scraped off, so the remainder has a דין of דוכסוסטוס; however תוספות disagrees and maintains it is קלף (since they scrape off a minute amount).

And our hides have the rule of קלף and not the ruling of דוכסוסטוס and therefore we may write תפילין on our hides -

שאין כשרים על דוכסוסטוס אלא על הקלף כדאמר בהמוציא יין (שם):

For תפילין are not כשר to be written on דוכסוסטוס only on קלף as the גמרא states in פרק המוציא יין.

SUMMARY

גויל is unprocessed (and undivided) hide. We write on the outside (where the hair was). קלף and דוכסוסטוס are respectively the outer and inner halves of the גויל. We write on the (in)sides which face each other. תפילין are written on קלף (including our קלפים) but not on דוכסוסטוס.

THINKING IT OVER

In our גמרא we are discussing the length and diameter of the ס"ת; we are not discussing where or how to write; why does תוספות find it necessary to explain to us the differences between קלף, גויל, and דוכסוסטוס?